Umělá inteligence pomáhá, ale může škodit

Co to vlastně je?

Pro její pochopení bychom měli začít u lidská inteligence, což je schopnost rozeznat situaci, porozumět jí a řešit ji co nejlépe v co nejkratším čase. Patří k ní kreativita, empatie, řeč a logické myšlení. Na její měření se používají nejrůznější psychologické testy, z nichž nejznámější je měření inteligenčního kvocientu, tak zvané IQ.

AI má obvykle formu počítačového programu a slouží k řešení úloh, k nimž byl dříve potřeba lidský intelekt, a byly tedy doménou lidí (nebo v některých případech zvířat). Chování člověka i dalších inteligentních živočichů systémy umělé inteligence často napodobují. Vcelku běžně tedy mívají schopnost vnímat, učit se, uvažovat, plánovat, jsou schopné se přizpůsobovat.

I když je lehčí si je představit jako roboty, více méně podobné člověku, **systémy umělé inteligence si ke svému fungování ve většině případů vystačí s počítačem, který naprogramuje nějaký odborník**

AI v historii

Snahy o vytvoření umělé inteligence, která by sloužila člověku, jsou doloženy dokonce už před naším letopočtem. U nás je známá **pověst o golemovi**, hliněném monstru, které vykonávalo příkazy svého pána. **Karel Čapek ve svém románu R.U.R.** z roku 1920 poprvé použil slovo robot. Výraz se rozšířil do celého světa jako označení člověkem stvořeného stroje s vlastní inteligencí.

V roce 1943 američtí vědci představili studii elektronického mozku. Ve vytvoření umělé inteligence se pak začalo dosahovat úspěchů ve druhé polovině 20. století díky vynálezu a rozvoji počítačů.

Začátek 21. století byl potom ve znamení velmi rychlého pokroku především v aplikacích umělé inteligence. To bylo umožněno nejen díky novému teoretickému poznání, ale především v důsledku exponenciálního růstu výkonu počítačů, velikosti a přístupnosti dat v elektronické podobě.

Kde pomáhá?

Umělá inteligence může být velmi prospěšná a může výrazně zlepšit náš život. Jedním z nejvýznamnějších kladů je zvýšení efektivity a přesnosti v mnoha odvětvích. **Dnes už nepostradatelná je ve vědě a výzkumu, kde posouvá pokrok výrazně vpřed.**

V současnosti má umělá inteligence největší uplatnění ve zdravotnictví, kde pomáhá s diagnózou a léčbou nemocí. Řada firem a lékařských zařízení s umělou inteligencí úspěšně experimentuje. Používá se **při diagnostice kožních nádorů, některých očních onemocnění, při volbě vhodných řezů pro radioterapii, při vývoji a testování léků**. Cílem je, aby dokázala doporučovat nejlepší možné léčebné postupy.

Díky strojovému učení má umělá inteligence oproti živým lékařům jednu zásadní výhodu – během pár hodin je schopná nastudovat tisíce vědeckých článků a desítky milionů konkrétních případů a pak dát dohromady ten nejlepší postup.

AI také **usnadňuje každodenní úkoly**, například navigaci v dopravě nebo správu osobních financí, zabydluje se v podnikových informačních systémech. Navíc může významně přispět k ochraně životního prostředí optimalizací využívání zdrojů a snižováním odpadu.

Domácí spotřebiče

První setkání nás obyčejných smrtelníků s umělou inteligencí proběhlo ve světě domácích spotřebičů. Pračky, myčky, sušičky, varné desky a trouby. Všechny tyto spotřebiče se už dobré dvě dekády umí přizpůsobovat aktuálním podmínkám a měnit svůj chod tak, aby co nejlépe dosáhly požadovaného cíle – čistého prádla, čistého nádobí a dokonalého uvaření pokrmu.

Chytré mobilní telefony

Nejmasovějšího rozšíření se však umělá inteligence dočkala v chytrých mobilních telefonech. Mluví na nás, při fotografování automaticky nastaví expozici i nejrůznější filtry. Díky speciálně upraveným čipům se zabývá i tím, jak ušetřit baterii. Na pozadí totiž sleduje, jak které aplikace využíváme, a ty, které nemusí být nutně aktivní, uspí a tedy neodebírají energii.

Automobilismus

V této oblasti se vehementně dere kupředu. **Systémy AI tu postupně směřují k plně autonomnímu řízení**, kdy se jedinou úlohou „řidiče“ stane zadání destinace, do které by chtěl autem dopravit, eventuálně také místa a času, kde a kdy ho má jeho automobil sám vyzvednout.

Už dnes některé automobily například samy umí udržovat rychlost či vzdálenost od auta před sebou, jet ve zvoleném jízdním pruhu (včetně zatáčení) či přejet z pruhu do pruhu, pokud jim k tomu dáte pokyn.

Vzdělávání a zábava

Ve vzdělávání umožňuje učební programy, které se přizpůsobují potřebám konkrétního studenta. V neposlední řadě nabízí AI nové možnosti pro zábavu a kreativitu, například ve videohrách nebo umění, kde může inspirovat k novým formám tvorby. **Díky tomu, že umělá inteligence je schopná hovořit, může si s námi povídat. To oceňují zejména senioři, pokud se cítí osamoceni.**

Máme se bát?

S pokrokem jde bohužel ruku v ruce i nebezpečí zneužití jedinci, kteří cítí příležitost se obohatit, zejména na úkor těch, kteří se snadno dají zmanipulovat, tedy i seniorů. Potkáváme se s podvodnými investičními nabídkami, v nichž jejich autoři mnohdy využijí falešnou reklamu s osobnostmi, které až do nebe vychvalují danou investici. (AI ji umí vložit do úst slavnému herci, politikovi).

Při vkládání svých fotografií nebo fotografií svých blízkých na FB, Instagram a další sítě buďte obezřetní. Lidé bez zábran jsou schopni je zneužít a vydírat vás!

Velmi nebezpeční jsou podvodní bankéři, kteří pomocí umělé inteligence působí velmi věrohodně ať v mailu, SMS nebo telefonátu. Nikdy nedávejte bezpečností údaje k internetovému bankovnictví nebo platební kartě. Praví zaměstnanci banky je po nás nikdy nebudou požadovat on-line!

Co bude dál?

AI se umí naučit data, ale jaký kontext ta data mají a co vlastně znamenají, jí musí naprogramovat člověk. Sama od sebe neví nic. Neumí zobecňovat a neumí uvažovat. Někteří odborníci zvedají varovně prst – zatím! Některé studie totiž ukazují, že velké modely umělé inteligence by si záhy mohly svou existenci uvědomit. A pokud by se „nedržela na uzdě“, mohla by v budoucnosti zaútočit na svého stvořitele. Takže zároveň s vývojem dokonalejších verzí AI se vyvíjejí způsoby, jak tomu zabránit a rovněž je právně ochránit.